

សំណូមពរកែលំអការអនុវត្តន៍ថវិកានៃឆ្នាំបន្ត ។

របាយការណ៍នេះ ត្រូវផ្ញើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ បន្ទាប់នៃឆ្នាំត្រួតពិនិត្យ ។

មាត្រា ៣០ : រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំជាក់ស្តែងជាលក្ខណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីសម្រេច អោយបានជាបន្តបន្ទាប់នូវវិធានការនេះ ។

មាត្រា ៣១ : សហរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រី គ្រប់ក្រសួង រដ្ឋលេខាធិការ គ្រប់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន អភិបាល គ្រប់ខេត្ត-ក្រុង និង គ្រប់អាណាប័កដើមឃ្នៅ ឬ ផ្ទេរសិទ្ធិត្រូវទទួល អនុវត្តអនុក្រឹត្យ នេះ ចាប់ពីថ្ងៃចេញព្រះហស្តលេខា និង ចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១	នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២
ព្រះហស្តលេខានិងត្រា	ហត្ថលេខានិងត្រា
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	ហ៊ុន សែន

* * *

រាជធានីភ្នំពេញ , ថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៥

អនុក្រឹត្យ លេខ ៨២ អនក្រ.បក

ស្តីពីបទបញ្ជាទូទៅ នៃគណនេយ្យសាធារណៈ

* * *

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- យោងព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ **ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- យោងព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១០៩៤/៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដែលប្រកាស អោយប្រើដោយព្រះរាជក្រាម ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

- បានឃើញច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដែលប្រកាសដោយប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០១ នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣
- បានឃើញច្បាប់អិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ឆ្នាំ ១៩៩៥ ដែលប្រកាសដោយប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៤
- តាមការចាំបាច់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ជំនាញ

មាត្រា ១ : អនុក្រឹត្យនេះកំណត់នូវវិធានទាំងឡាយ សំរាប់អនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ និង គណនេយ្យដែលជាលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការវិសាមញ្ញ ។

កិច្ចប្រតិបត្តិការទាំងនេះ ជាការរបស់អាណាប័កនិងគណនេយ្យករសាធារណៈ ។

កិច្ចប្រតិបត្តិការនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូល ចំណាយ កិច្ចប្រតិបត្តិការកន្លែង និង បីតិកភ័ណ្ណរបស់រដ្ឋ ។

កិច្ចប្រតិបត្តិការនេះ ត្រូវបានលាតត្រដាងនៅក្នុងគណនេយ្យករទាំងឡាយ ដែលបង្កើតឡើងទៅ តាមបទដ្ឋានទូទៅ ហើយត្រូវស្ថិតនៅ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យ នៃអាជ្ញាធរដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ។

តារាង ១

ចំណាត់ថ្នាក់

មាត្រា ២ : ថវិកាគឺជាកិច្ចការដែលព្យាករ និង អនុញ្ញាតចំណូល និង ចំណាយរបស់រដ្ឋ ។

ថវិកាត្រូវបាន បង្កើត ស្នើឡើង បញ្ឈប់ និង ប្រតិបត្តិដោយត្រឹមត្រូវទៅតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និង ប្រព័ន្ធថវិកា ។ លេខនាដែលសំដែងគណនីថវិកាត្រូវបញ្ឈប់ អនុម័ត និងផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុងលក្ខណៈដូចគ្នា ។

តារាង II

អាណាប័ក គណនេយ្យករសាធារណៈ និង គណនេយ្យករ

ជំពូកទី ១

អាណាប័ក

មាត្រា ៣ : អាណាប័កបញ្ជាប្រតិបត្តិចំណូល និង បញ្ជាចំណាយដូចមានចែងក្នុងភាគ ៣ ខាងក្រោម នេះ ។ ចំពោះបញ្ជានេះ អាណាប័កពិនិត្យអនុវត្តសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ

ជំរះចំណូលសន្យា និងជំរះចំណាយ ។

មាត្រា ៤ : អាណាប័កអាចជាអាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កតាមការប្រទាន សិទ្ធិហើយអាចប្រគល់សិទ្ធិដំណាចរបស់ខ្លួន ឬ រកអ្នកជំនួសក្នុងករណីអាណាប័កអវត្តមាន ឬ មានចុះ ។

អាណាប័កដើមខ្សែ ព្រមទាំងអាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ ឬ អ្នក ជំនួសត្រូវបានតែងតាំងអមគណនេយ្យរមុខការខាងចំណូល និង ចំណាយដែល ត្រូវបានទទួលបញ្ហាអោយប្រតិបត្តិដោយអាណាប័កទាំងនោះ ។

មាត្រា ៥ : រដ្ឋមន្ត្រីគឺជាអាណាប័កដើមខ្សែនៃចំណូល និង ចំណាយថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋ និង គណនីពិសេសរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ បទបញ្ជាគណនេយ្យរបស់ក្រសួងនានា ត្រូវបានជ្រើសតាំងឡើងនូវប្រភេទមន្ត្រីរាជការដែលអាចទទួលសិទ្ធិប្រទាន ឬ ជំនួសអាណាប័កដើមខ្សែក្នុងករណីអវត្តមាន ឬ មានចុះ ។

មាត្រា ៦ : អភិបាលខេត្ត-ក្រុង គឺជាអាណាប័កតាមការប្រទាន សិទ្ធិសំរាប់ចំណាយគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលស៊ីវិលលើមណ្ឌលទឹកដីខេត្ត-ក្រុង របស់ខ្លួនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ « សិទ្ធិប្រទាននៃឥណទាន » ដែលធ្វើឡើងដោយអាណាប័កដើមខ្សែ ។

មាត្រា ៧ : អាណាប័ក ចេញដីកាចំណូលសំរាប់ធានាការប្រមូលឥណទេយ្យរបស់រដ្ឋ ។ អាណាប័ក បញ្ជូនដីកាចំណូលទាំងនេះទៅគណនេយ្យករសាធារណៈដែលទទួល បន្ទុកទារប្រមូល ។

មាត្រា ៨ : អាណាប័កចេញដីកាចំណាយ ដោយភ្ជាប់ជាមួយយុត្តិកម្មចាំបាច់ជូនទៅគណនេយ្យករសាធារណៈមុខការនៃការចំណាយ ។ នៅពេលដែលគណនេយ្យករព្យួរទុកការទូទាត់ចំណាយណាមួយស្របតាមមាត្រា ៥៩ ខាងក្រោយនេះ អាណាប័កអាចបង្ខំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយ ផ្អែកតាមមាត្រា ៦១ ខាងក្រោម អោយគណនេយ្យករធ្វើការទូទាត់ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៩ : ដីកាទាំងឡាយដែលធ្វើឡើងដោយអាណាប័ក ត្រូវបានសំដែងនៅក្នុងគណនេយ្យចុះបញ្ជីកា តាមវិធានទូទៅដែលបានកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១០ : អាណាប័កជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើសេចក្តីបញ្ជាក់ដែលខ្លួនបានចេញ ។

មាត្រា ១១ : ដោយមូលហេតុណាមួយក្នុងការអនុវត្តន៍មុខការរបស់ខ្លួន អាណាប័កត្រូវទទួល
ការខុសត្រូវដែលចែងដោយនីតិកម្មជាធរមាន ។ ការទទួលខុសត្រូវនេះ អាចដាក់
វិន័យព្រហ្មទណ្ឌ ឬ រដ្ឋប្បវេណី ។

ជំពូកទី ២

គណនេយ្យករសាធារណៈ

មាត្រា ១២ : គណនេយ្យករសាធារណៈជាអ្នកទទួលបន្ទុក ÷

- ការទទួលខុសត្រូវ និង ប្រមូលចំណូល ដែលអាណាប័កបានប្រគល់អោយ
ប្រមូលគណនេយ្យដែលសង្កេតឃើញតាមកិច្ចសន្យា មូលប័ត្រកម្មសិទ្ធិ ឬ
មូលប័ត្រផ្សេងៗទៀត ដែលគណនេយ្យករត្រូវធានារក្សាទុកដាក់ ព្រមទាំង
បញ្ជូលក្នុងបេឡា នូវប្រាក់ពន្ធដារបង់ដល់ដៃ និង ចំណូលគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់
ដែលរដ្ឋមាននីតិសម្បទាទទួល
- ទូទាត់ចំណាយតាមបញ្ជាអាណាប័កដែលនៅអមជាមួយ
- ការពារ និង រក្សាទុកនូវមូលនិធិ ឥម្មធានារបស់រដ្ឋ និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ
ផ្សេងៗ ទៀត
- កាន់កាប់មូលនិធិ និង ចលនាគណនីប្រាក់ទំនេរ
- រក្សាទុកដាក់លិខិតយុត្តិកម្មនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និង ឯកសារគណនេយ្យ
- កាន់គណនេយ្យតាមដំណែងដែលខ្លួនដឹកនាំ

មាត្រា ១៣ : គណនេយ្យករសាធារណៈ មានភារកិច្ច ÷

- A - ក្នុងវិស័យចំណូល ត្រួតពិនិត្យភាពត្រឹមត្រូវនៃដីកាចំណូល
- B - ក្នុងវិស័យចំណាយ ត្រួតពិនិត្យ :
 - លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អាណាប័ក ឬ អាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ
 - សំណល់ទំនេរនៃឥណទាន
 - ការកំណត់ត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដខ្ទង់ចំណាយតាមជំពូកដែលពាក់ព័ន្ធដល់រូប
ធាតុ និងមុខសញ្ញារបស់វា
 - ការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវអំពីសេវាដែលបានធ្វើហើយ និង ភាពប្រាកដប្រជា
នៃគណនា ជំរះគណនេយ្យ
 - មានការបញ្ជាក់ទិដ្ឋាការរបស់អភិបាលហិរញ្ញវត្ថុលើកិច្ចសន្យា និង អាណត្តិ

-ផលិតកម្មនៃយុត្តិកម្មឥណទេយ្យ

-អនុវត្តវិធានបទបញ្ជា ស្តីពីអាជ្ញាយុកាល និង ប្រាសចាកសិទ្ធិនៃឥណទេយ្យ

C - ក្នុងវិស័យបិតិករណ៍ ត្រួតពិនិត្យ

-ការរក្សានូវសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និង និរក្ខប

-ការរក្សាទុកដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានចែងក្នុង « គណនេយ្យបធាតុ »

មាត្រា ១៤ : គណនេយ្យករសាធារណៈទទួលបានការកិច្ចដឹកនាំប៉ុស្តិ៍គណនេយ្យ ។

ប៉ុស្តិ៍គណនេយ្យត្រូវបាន គ្រប់គ្រងដោយគណនេយ្យករតែមួយ ។

គណនេយ្យករអាចប្រគល់សិទ្ធិ អោយទៅអាជ្ញាធុ ករិមួយ ឬ ច្រើនរូបដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិធ្វើការក្នុងនាមខ្លួន និង ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៥ : គណនេយ្យករសាធារណៈ ត្រូវបានតែងតាំងដោយមានសេចក្តីយល់ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុជាចាំបាច់ ។ លិខិតតែងតាំងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ ។ មុននឹងចូលបំពេញការងារគណនេយ្យករសាធារណៈ ត្រូវ ធ្វើសច្ចាប្រណិធាន ។ គណនេយ្យករទាំងនេះ តែងតាំងឡើងសំរាប់អមអាណាប័ក ហើយនិងក្នុងករណីខ្លះ អមគណនេយ្យករសាធារណៈ ឯទៀតដែលខ្លួនមានការទាក់ទង ។ គណនេយ្យករសាធារណៈត្រូវផ្តល់របាយការណ៍យ៉ាងតិចមួយ ឆ្នាំម្តង ។

មាត្រា ១៦ : ក្នុងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដោយច្បាប់ជាធរមាន គណនេយ្យករសាធារណៈទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ខ្លួន និងជាប្រាក់កាសពីកិច្ចប្រតិបត្តិការដែលខ្លួនទទួលបន្ទុកតាមគំនិតក្នុងមាត្រា ១២ និងអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យដោយទៀងទាត់តាមខ្លឹមសារដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣ ។

មាត្រា ១៧ : គណនេយ្យករ និង អាណាប័កមានមុខងារវិសមិតពីគ្នា ។ ប្តី ឬ ប្រពន្ធរបស់អាណាប័ក ពុំអាចធ្វើជាគណនេយ្យករអោយអង្គការសាធារណៈ ដែលខ្លួនជា អាណាប័កបំពេញមុខងារ នៅទីនោះ ។

មាត្រា ១៨ : ប្រភេទគណនេយ្យករសាធារណៈរបស់រដ្ឋ មានដូចតទៅនេះ ៖

- គណនេយ្យករផ្ទាល់របស់គេនាគារ
- គណនេយ្យករ រដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ

មាត្រា ១៩ : ក្រោមអំណាចនៃរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គណនេយ្យករផ្ទាល់របស់
រតនាគារដើមខ្សែ ឬ រង ត្រូវអនុវត្តរាល់កិច្ចប្រតិបត្តិការចំណូល ឬ ចំណាយ
ថវិកាទូទៅ និងគណនេយ្យពិសេស នៃរតនាគារ រាល់កិច្ចប្រតិបត្តិការតនៈវត្ថុ
និងជាទូទៅរាល់កិច្ចប្រតិបត្តិការសន្យាហិរញ្ញវត្ថុដែលរដ្ឋ ទទួលបន្ទុក លើកលែង
តែកិច្ចប្រតិបត្តិការណាដែលការអនុវត្ត ត្រូវបានប្រគល់ដោយគណនេយ្យករ
សាធារណៈផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២០ : គណនេយ្យកររតនាគារជាតិ ដែលជាគណនេយ្យករកណ្តាលនៃ រតនាគារ
ក្នុងពេលមានលក្ខណៈសម្បត្តិជាគណនេយ្យករដើមខ្សែ ។
គណនេយ្យករនេះ អនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់អាណាប័កដើមខ្សែ និង
ប្រមូលផ្តុំនូវរាល់កិច្ចប្រតិបត្តិការ ដែលធ្វើឡើងដោយគណនេយ្យកររតនា
ខេត្ត-ក្រុង និងគណនេយ្យករអង្គការរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ ។ គណនេយ្យករដើម
ខ្សែនេះអនុវត្ត និង ប្រមូលផ្តុំកិច្ចប្រតិបត្តិការតនៈវត្ថុរបស់រដ្ឋជាមួយវិទ្យាស្ថាន
បោះប្រាក់ និក្ខិត្តការរបស់រតនាគារដែលមានលក្ខណៈជាតិ និង ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ
អន្តរជាតិ ។ គណនេយ្យករនេះ បង្កើតឡើងនូវគណនីប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋក្រោយពេល
ដែលប្រមូលផ្តុំកិច្ចប្រតិបត្តិការថវិកាទូទៅ និង គណនីពិសេស ។

មាត្រា ២១ : គណនេយ្យកររបស់រតនាគារខេត្ត-ក្រុង មានលក្ខណៈសម្បត្តិជាគណនេយ្យកររង
អនុវត្តកិច្ច ប្រតិបត្តិការរបស់អាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ នៅតាម មណ្ឌលខេត្ត
- ក្រុងរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២២ : គណនេយ្យកររដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចប្រមូលពន្ធដារ ពន្ធគយ បំណុលពន្ធ
ផលិត ផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ចំណូលផ្សេង ។ ព្រមទាំងការពិន័យសារពើពន្ធ
និង សោហ៊ុយទារប្រាក់ពន្ធ និង សោហ៊ុយតុលាការដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងលក្ខខណ្ឌ
កំណត់ដោយច្បាប់ និង បទបញ្ជា ។ គណនេយ្យករនោះត្រូវបង់ចូលទៅ រតនាគារ
ជាតិនូវ ប្រាក់ចំណូលដែលខ្លួនប្រមូលបានតាមសមធម៌តភាព កំណត់ដោយ
សភាព ។

ជំពូកទី ៣
រដ្ឋនេយ្យករ

មាត្រា ២៣ : រដ្ឋនេយ្យករមួយចំនួនអាចទទួលបន្ទុកជំនួសគណនេយ្យករសាធារណៈ

ក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការប្រមូលចូលបេឡា និង ចំណាយ ទូទាត់ ។
រដ្ឋទេយ្យចំណូល និង រដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានបង្កើត
ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង សាមីក្រសួងដែលពាក់
ព័ន្ធ ។ គណនេយ្យគណនាធារណៈរបស់រដ្ឋ ដែលរដ្ឋទេយ្យករធ្វើប្រតិបត្តិការ
ជំនួសហៅថា គណនេយ្យកម្មវិធីរបស់អាណាប័កដែលរដ្ឋទេយ្យនោះនៅ
ក្រោមចំណុះ ។

មាត្រា ២៤ : រដ្ឋទេយ្យចំណូល និង រដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់
អាណាប័ក របស់ខ្លួន និង គណនេយ្យកម្មវិធី ។
រដ្ឋទេយ្យករទាំងនេះ ក៏ស្ថិតនៅ ក្រោមការផ្ទៀងផ្ទាត់ របស់អធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ
ទូទៅនិងពីអាជ្ញាធរទាំងឡាយដែលមាននីតិសម្បទាត្រួតពិនិត្យនៅ និងកន្លែងចំពោះ
អាណាប័ក និងគណនេយ្យករ មុខការដែរ ។

មាត្រា ២៥ : រដ្ឋទេយ្យករទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ខ្លួន និង ជាប្រាក់កាស នូវការរក្សាការពារមូល
និធិដែលខ្លួនទទួលបាន ឬ មូលនិធិទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបុរេប្រទាន
ពីគណនេយ្យកម្មវិធីរក្សា ទុកដាក់លិខិតយុត្តិកម្ម ព្រមទាំងកាន់កាប់គណនេយ្យ
ប្រតិបត្តិការទៀតផង ។

ភាគ III

កិច្ចប្រតិបត្តិការ

ជំពូកទី ១

កិច្ចប្រតិបត្តិការចំណូល

ផ្នែកទី ១

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង

មាត្រា ២៦ : ចំណូលរបស់រដ្ឋ រួមមាន ពន្ធអាករ សិទ្ធិ និង ចំណូលប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗ
ទៀត ផលិតផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ផាតព័ន្ធយទពណ្ណវាទជាប្រាក់ផ្សេងៗ និង
ផលិតផលផ្សេងៗទៀត ដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ និង បទបញ្ជាជាធរមាន ឬ
ក៏ចេញមកពីសេចក្តី សំរេចរបស់តុលាការ ឬពីអនុសញ្ញានានា ។

មាត្រា ២៧ : ការបញ្ចូលជាចំណូល គឺចំនួនទឹកប្រាក់ទាំងអស់នៃផលិតផលនានា ដោយគ្មាន

ធ្វើការកាត់កងរវាងចំណូល និង ចំណាយនានាទេ ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបាន
ចែងសំរាប់ចំណូលនីមួយៗ ចំណូលត្រូវបានជំរះជាមុនសិន មុននឹងត្រូវបាន
ប្រមូល ។ ឥណទេយ្យដែលបានជំរះបញ្ជីហើយ ត្រូវមានចេញដីកាចំណូល ។
កិច្ចការជំរះ គឺកំណត់ចំនួនដីកាប្រាក់នៃចំណូលរបស់អ្នកជាប់អាករ ។

មាត្រា ២៨ : ការទូទាត់អាចធ្វើឡើងដោយបង់ជាសាច់ប្រាក់ ដោយប្រគល់មូលប្បទានប័ត្រ
ឬ ផលប័ត្រធនាគារ ឬ បង្វែរចូលគណនីនៃប្រាក់ទំនេរណាមួយ ដែលបានបើក
ក្នុងនាមគណនេយ្យករ សាធារណៈ ។

ចាប់ពីកំរិតដីកាប្រាក់មួយដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង
ហិរញ្ញវត្ថុនោះការទូទាត់ជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើតាមមូលប្បទានប័ត្រ ឬ ផលប័ត្រ
ធនាគារ ឬ មួយដោយការបង្វែរ ។

មាត្រា ២៩ : ការបង់ជាសាច់ប្រាក់ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃជូន ។ ទំរង់នៃបង្កាន់ដៃ និង លក្ខខណ្ឌ
នានាសំរាប់ ចេញបង្កាន់ដៃនោះ ត្រូវបានកំណត់ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង
ហិរញ្ញវត្ថុ ។

លើកលែងវិធានដែលបានចែងនៅវគ្គទី ១ នៃមាត្រានេះ ពុំត្រូវមានចេញបង្កាន់
ដៃទេ :

- បើកាលណាអ្នកជាប់អាករបង់ប្រាក់ជាតែម្សិ តំរូវបអន្ត និង ជាទូទៅការ
ផ្គត់ផ្គង់សំភារៈ ដែល បានបញ្ជាក់គ្រប់គ្រាន់អំពីការទូទាត់នៃសិទ្ធិនោះ ។
- បើមានការបញ្ជាក់ទទួលប្រាក់លើឯកសារ ប្រគល់ទៅអ្នកជាប់អាករវិញ ។

មាត្រា ៣០ : បើការប្រមូលដោយសម្រុះសម្រួលពុំអាចធ្វើទៅបាន នោះការប្រមូលឥណ
ទេយ្យដោយបង្ខំត្រូវ បាន ប្រព្រឹត្តទៅអាស្រ័យដោយអំណាចនៃមូលប័ត្រដែល
មានឥទ្ធិពលបង្ខំអោយប្រតិបត្តិ ។

មាត្រា ៣១ : វិធានផ្ទាល់និងប្រភេទឥណទេយ្យនីមួយៗ ត្រូវកំណត់លក្ខខណ្ឌដែលក្នុងនោះ
ការប្រមូលឥណទេយ្យអាចត្រូវបានទុក ឬ បោះបង់ចោល ឬ មួយក្នុងលក្ខខណ្ឌ
បន្ទុះបន្ថយបំណុល ឬ ការចរចាណាមួយអាចកើតមានឡើង ។

មាត្រា ៣២ : ឥណាយិករបស់រដ្ឋត្រូវបានខ្លួន បើឥណាយិកនោះបង្ហាញបង្កាន់ដៃត្រឹមត្រូវ
បើឥណាយិកនោះ មានសំអាងលើអាជ្ញាយុកាល ឬ ត្រូវគណនេយ្យករសាធារណៈ
ណាមួយទទួលស្គាល់ថា បានបង់ជាផលប័ត្រធនាគារដែលជាគុណប្រយោជន៍

ដល់រតនាគារហើយ ។

ផ្នែកទី ២

ពន្ធដារ និង ចំណូលប្រហាក់ប្រហែល

មាត្រា ៣៣ : ពន្ធដារ និង ចំណូលប្រហាក់ប្រហែលត្រូវបានជំរះផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ប្រមូលសមស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានចែងដោយច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី ៣

ផលិតផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

មាត្រា ៣៤ : ផលិតផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ចំណូលប្រហាក់ប្រហែល ត្រូវបានជំរះផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ប្រមូលអោយសមស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលច្បាប់ និង បទបញ្ញាបានចែងចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ។

ក្នុងករណីគ្មានអាណត្តិដោយឡែក ហើយក្នុងដំណាក់កាលផលិតផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋត្រូវជំរះផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ប្រមូលទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងផ្នែកទី ៥ ដូចខាងក្រោមនេះ ។

ផ្នែកទី ៤

ពិន័យ និង ទណ្ឌចាត់ជាប្រាក់កាសផ្សេងៗ

មាត្រា ៣៥ : ទណ្ឌវាទនឹងពិន័យជាប្រាក់កាស រួមមាន ៖

- ពិន័យជាព្រហ្មទណ្ឌ រដ្ឋប្បវេណី និង រដ្ឋបាល និង ពិន័យជាសារពើពន្ធផ្សេងៗ ទៀត
- ការិយាល័យ ជួសជុល សំណងការខូចខាត និង ការប្រាក់យឺតយ៉ាវ
- សេហ៊ុយតុលាការ

ពន្ធតែមប្រើ និង ចុះបញ្ជីកា « គឺទណ្ឌវាទជាប្រាក់កាស »

មាត្រា ៣៦ : ការប្រមូលប្រាក់កាសពីទណ្ឌវាទ ត្រូវបានប្រគល់អោយតំណាងនៃយុករដ្ឋាល់របស់រតនាគារ ។ ការទារប្រមូលនេះ គឺធ្វើទៅលើទណ្ឌិត ឥណាយិករម បុគ្គលិកស៊ីវិល ទទួលខុសត្រូវ និង ប្រតិសិទ្ធិទៅតាមច្បាប់ ។

មាត្រា ៣៧ : លក្ខខណ្ឌពីការបង់ឆាកពិន័យបទល្មើសចរាចរ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ផ្នែកទី ៥

ចំណុចផ្សេងៗ

មាត្រា ៣៨ : ការជំរះឥណទេយ្យរបស់រដ្ឋ ក្រៅពីឥណទេយ្យដែលមានចែងនៅផ្នែក ២.៣ និង ៤ ខាងលើ ត្រូវប្រព្រឹត្តិការប្រកេទនៃឥណទេយ្យលើមូលដ្ឋានដែលកំណត់ ដោយច្បាប់បទបញ្ជាសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ ឬ អង្គសញ្ញាណា ។

មាត្រា ៣៩ : ឥណទេយ្យណាមួយដែលបានជំរះ ត្រូវចាត់វិនិច្ឆ័យដីកាចំណូលដោយ បញ្ជាក់ច្បាស់ពីមូលដ្ឋាននៃកិច្ចជំរះ ។
ការកំណត់ច្រឡំនៃកិច្ចជំរះធ្វើអោយខូចប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ ត្រូវតែចេញដីកា អោយលុបចោល ឬ បន្ថយចំណូល ។ បញ្ហានេះ ត្រូវបញ្ជាក់មូលដ្ឋាននៃ កិច្ចជំរះបញ្ជីថ្មីនេះ ។

មាត្រា ៤០ : ដីកាចំណូលត្រូវធ្វើជូនទៅអ្នកជាប់អាណាដោយអាណាប័ក ឬ ដោយគណនេយ្យករ តាមការណែនាំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៤១ : បើការប្រមូលដោយសម្របសម្រួលមិនអាចធ្វើទៅបាន ប្រាក់ចំណូលត្រូវប្រមូល ដោយបង្ខំក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបានចែងដោយច្បាប់ និង បទបញ្ជា ។

ផ្នែកទី ៦

រដ្ឋទេយ្យនៃចំណូល

មាត្រា ៤២ : លើកលែងតែបដិប្បញ្ញត្តិដែលយល់ព្រមដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ រាជ សិទ្ធិ និង អាការ ដែលមានលក្ខណៈជាសារពើពន្ធ មិនអាច ប្រមូលតាមរយៈនៃរដ្ឋទេយ្យបានទេ ។
ប្រកេទនៃផលិតផលដែលត្រូវបង់ចូលដោយផ្នែកការបទបញ្ញត្តិក្នុងវត្ថុមុន ត្រូវបានកំណត់ដោយ ប្រកាសនានា ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ ខាងលើ ។

មាត្រា ៤៣ : ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នានឹងឥណទេយ្យសាធារណៈ រដ្ឋទេយ្យករប្រមូលចំណូលពី អ្នក ជាប់អាណាដោយកាសាច់ប្រាក់ ឬ ដោយមូលប្បទានប័ត្រធនាគារ ឬ ដោយ បង្វែរគណនីទៅធនាគារ ។

មាត្រា ៤៤ : រដ្ឋទេយ្យករបង់ចំណូលដែលប្រមូលបានអោយគណនេយ្យករមុខការ ។
ការបង់ចំណូលនេះ ត្រូវធ្វើឡើងជាអប្បបរមាមួយខែម្តង ។ មូលប្បទានប័ត្រ ធនាគារ ត្រូវប្រគល់ជូនគណនេយ្យករ មុខការយ៉ាងយូរបំផុតមួយថ្ងៃក្រោយ

ដែលបានទទួល ។

ជំពូកទី ២

កិច្ចប្រតិបត្តិការចំណាយ

មាត្រា ៤៥ : ចំណាយទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ ត្រូវតែគ្រោងនៅក្នុងថវិកា ហើយត្រូវអោយស្រប តាមច្បាប់ និង បទបញ្ជា ។

មាត្រា ៤៦ : មុននឹងធ្វើការទូទាត់ ចំណាយ ត្រូវតែបានធ្វើកិច្ចសន្យាជំរះនិង ធ្វើអាណាប័ណ្ណ ។

ផ្នែកទី ១

កិច្ចសន្យា

មាត្រា ៤៧ : កិច្ចសន្យាជាប្រព្រឹត្តិកម្មមួយដែលរដ្ឋបង្កើត ឬ ជាកំណត់សំគាល់មួយថា ខ្លួនត្រូវមានកាតព្វកិច្ច ទទួលបន្ទុកក្នុងកិច្ចការនេះ ។

មាត្រា ៤៨ : មានតែអាណាប័កទេ ដែលមានឋានៈអាចធ្វើសន្យាចំណាយរបស់រដ្ឋបាន ។

មាត្រា ៤៩ : ផ្នែកតាមបទបញ្ញត្តិពិសេសចំពោះឥណទានដែលអាចវាយតម្លៃបាន កិច្ចសន្យា ត្រូវបានកំណត់ក្នុង ទឹកប្រាក់ឥណទាន ដែលបានអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

សង្វាក់នៃកិច្ចសន្យាប្រចាំខែទាំងឡាយ ត្រូវកំណត់ឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ទៅតាមការប្រមូលបាននៃចំណូល ។

មាត្រា ៥០ : កិច្ចសន្យាត្រូវបានចុះបញ្ជីការគណនេយ្យកាន់ដោយអាណាប័កដើមខ្សែ និង ដោយ អាណាប័កតាម ការប្រទានសិទ្ធិក្នុងកិច្ចការមួយដែលបានប្រគល់សិទ្ធិអោយ ។

ផ្នែកទី ២

កិច្ចជំរះបញ្ជី

មាត្រា ៥១ : កិច្ចជំរះបញ្ជីមានវត្ថុបំណងរៀបចំផ្លាស់ភាពពិតប្រាកដនៃបំណុល និង បញ្ឈប់ ទឹកប្រាក់ចំណាយ ។ កិច្ចជំរះបញ្ជីនេះធ្វើឡើងក្រោយពីបានឃើញមូលប្រែ បញ្ជាក់ពីសិទ្ធិរបស់រដ្ឋអោយបាន ។

មាត្រា ៥២ : ចំណាយរបស់រដ្ឋ ត្រូវជំរះដោយអាណាប័ក ។

ផ្នែកទី ៣

អាណាប័ណ្ណ

មាត្រា ៥៣ : អាណាប័ណ្ណជាប្រព្រឹត្តិកម្មរដ្ឋបាល ដែលបញ្ជាអោយរដ្ឋសងបំណុលរបស់រដ្ឋ ដោយស្របតាម លទ្ធផលនៃកិច្ចជំរះ ។

មាត្រា ៥៤ : ចំណាយទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ ត្រូវធ្វើអាណាប័ណ្ណដោយអាណាប័ក ។ បើស្តី ដល់កិច្ចនេះ អាណាប័កចេញអាណាត្តិបើកប្រាក់ ។ អាណាត្តិចេញដោយអាណាប័កដើមខ្សែ ត្រូវចុះបំពេញតាមប្រភេទនៃឥណទាន ដែលបានផ្តល់ព្រឹត្តិសេចក្តី ។ អាណាត្តិចេញដោយអាណាប័កតាមការ ប្រទានសិទ្ធិត្រូវចុះបំពេញតាមប្រភេទ នៃឥណទានដែលប្រគល់ដោយ អាណាប័ក ដើមខ្សែតាមរយៈប្រកាសសិទ្ធិប្រទាន ។

មាត្រា ៥៥ : អាណាត្តិ និង ប្រកាសសិទ្ធិប្រទានឥណទាន ត្រូវធ្វើទិដ្ឋាការជាមុនពីអ្នកត្រួតពិនិត្យ ហិរញ្ញវត្ថុ ។ អាណាត្តិ និង ប្រកាសសិទ្ធិប្រទានឥណទានណាដែលបានទិដ្ឋាការរបស់អ្នកត្រួត ពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ពុំមានតម្លៃទេចំពោះគណនេយ្យករ ។

មាត្រា ៥៦ : អាណាត្តិដែលចេញដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងនាមអាណាប័កដើមខ្សែ និង ចេញដោយ អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃរដ្ឋបាលកណ្តាល ក្នុងនាមអាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ ត្រូវបានចាត់តាំងដោយ គណនេយ្យករកណ្តាលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ អាណាត្តិចេញដោយអភិបាលខេត្ត-ក្រុង ក្នុងនាមអាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ ត្រូវបានចាត់ ចែងដោយគណនេយ្យកររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលខេត្ត-ក្រុង ដែលជា និវេសជ្ជានរបស់អភិបាលខេត្ត-ក្រុងនោះ ។

ផ្នែកទី ៤

ការទូទាត់

មាត្រា ៥៧ : ការទូទាត់គឺជាប្រព្រឹត្តិកម្ម ដែលរដ្ឋត្រូវបានរំដោះបំណុលរបស់ខ្លួន ។ លើកលែងករណីដែលបានចែងដោយច្បាប់ និង បទបញ្ជា ការទូទាត់ពុំអាចធ្វើ ទៅបានមុនរយៈ ពេលត្រូវសងបំណុល ឬ មុនការអនុវត្តនៃសេវាបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែពេលខ្លះប្រាក់រំដោះ ឬ ប្រាក់បុរេប្រទាន អាចប្រគល់អោយសហគ្រិន ឬ អ្នក ផ្គត់ផ្គង់ បានក្នុងករណីចែងដោយបទបញ្ជាជាធរមាន ។

មាត្រា ៥៨ : គណនេយ្យករមុខការដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ៥៦ខាងលើចាត់វិនិច្ឆ័យទូទាត់អាណត្តិ ។
កិច្ចការទូទាត់អាចធ្វើឡើងដោយការប្រគល់សាច់ប្រាក់ មូលប្បទានបំត្រ ឬ ដោយ
បង្វែរ ។

មាត្រា ៥៩ : នៅឱកាសអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យទៅតាមមាត្រា ១៣ ខាងលើ បើកត់សំគាល់
ឃើញមានភាពមិន ត្រឹមត្រូវ នោះគណនេយ្យករសាធារណៈត្រូវព្យួរទុកការទូទាត់
ហើយត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់អាណាប័ក ។
ការទូទាត់ក៏អាចព្យួរទុកបានដែរ កាលណាគណនេយ្យករសាធារណៈបានពិនិត្យ
ឃើញសេចក្តី បញ្ជាក់ដែលមានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០ ពុំមានភាពត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៦០ : ដោយអនុវត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃមាត្រា ៨ ខាងលើ នៅពេលដែលអាណាប័ក
តាមទារបង្ខំដោយ គណនេយ្យករធ្វើការទូទាត់នោះ គណនេយ្យករប្រមូលអនុវត្តតាម
បញ្ជា រួចហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។
បញ្ជា តាមទារបង្ខំចេញដោយអាណាប័ក ត្រូវបានបញ្ជូនទៅតុលាការគណនី
ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦១ : ដោយបដិប្បញ្ញត្តិទៅនឹងបទបញ្ញត្តិនៃវត្ថុទីមួយ នៃមាត្រាខាងលើនេះ គណ
នេយ្យករត្រូវបដិសេធ បញ្ជាទាមទារបង្ខំទាំងនោះ កាលណាការព្យួរទុកនៃការ
ទូទាត់មានមូលហេតុបណ្តាលមកពី :

- ភាពមិនគំនរ នៃឥណទាន
- ពុំមានទិដ្ឋាការលើអាណត្តិ ដោយអ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ
- ពុំមានយុត្តិកម្ម (ការបញ្ជាក់) ពីសេវាដែលបានធ្វើហើយ (Service fait)
- លក្ខណៈមិនអោយរួចបំណុល នៃការទូទាត់

ក្នុងករណីបដិសេធបញ្ជាទាមទារបង្ខំ គណនេយ្យករត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមជូន
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយរដ្ឋមន្ត្រី
ដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៦២ : រាល់ការវិវាទ ឬ ការអោយទំនាស់ផ្សេងៗដែលមានកម្មវត្ថុបញ្ឈប់ការទូទាត់
ត្រូវធ្វើឡើងដោយ ផ្ទាល់ដៃនៃគណនេយ្យករសាធារណៈមុខការចំណាយ ។

មាត្រា ៦៣ : សិក្ខាប័ណ្ណទាំងឡាយដែលក្នុងនោះគណនេយ្យមិនបានទូទាត់ ត្រូវបានផុតរលត់ជា
ស្ថាពរ ហើយជាប្រយោជន៍ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

ផ្នែកទី ៥

កិច្ចដំណើរការ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ

មាត្រា ៦៤ : លើកលែងតែបដិប្បញ្ញត្តិដែលយល់ព្រមដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានទាត់តាមរយៈរដ្ឋទេយ្យនូវ :

- ១- ចំណាយកំប៉ិកកំប៉ិកអំពីសំភារៈក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ២- លាភការទាំងឡាយរបស់បុគ្គលិក
- ៣- សង្គ្រោះជាបន្ទាន់ និង ពិសេស
- ៤- ចំណាយធ្វើដំណើរ និង ប្រាក់បំណាច់បេសកកម្ម

មាត្រា ៦៥ : ត្រូវទុកលទ្ធភាពសំរាប់អោយរដ្ឋទេយ្យករនីមួយៗ នូវបុរេប្រទានមួយដែលមានទឹកប្រាក់កំណត់ ដោយអាណត្តិដែលបានបង្កើតចេញរដ្ឋទេយ្យ និង ជាយថាហេតុអាណត្តិនេះត្រូវបានសើរើឡើងវិញក្រោមរូបភាពដូចគ្នា ។

លើកលែងតែបដិប្បញ្ញត្តិយល់ព្រមដោយរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុចំនួនប្រាក់បុរេ ប្រទាននេះជាអតិបរិមាស្មើនឹងមួយភាគប្រាំបី នៃចំនួនទឹកប្រាក់ក្រោងចំណាយប្រចាំឆ្នាំ ដែល រដ្ឋទេយ្យករអាចទូទាត់បាន ។

បុរេប្រទាន ត្រូវបង់ដោយគណនេយ្យករសាធារណៈមុខការ ផ្នែកតាមសំណើរបស់រដ្ឋទេយ្យករ ដែលមានចុះទិដ្ឋាការដោយអាណាប័ក ។

មាត្រា ៦៦ : ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នានឹងគណនេយ្យសាធារណៈ រដ្ឋទេយ្យករ ធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់ចំណាយដោយបង្កែរ ឬ ដោយមូលប្បទានប័ត្រ លើគណនីរបស់ខ្លួននៅតេឡាតារ ឬ មួយដោយសាច់ប្រាក់ក៏បាន ។

មាត្រា ៦៧ : រដ្ឋទេយ្យករប្រគល់លិខិតយុត្តិការចំណាយដែលបានទូទាត់ដោយខ្លួនផ្ទាល់ជូនអាណាប័កយ៉ាងយូរ ម៉តតក្នុងរយៈពេលមួយខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទូទាត់ចំណាយ ។

ចំពោះទឹកប្រាក់ចំណាយណា ដែលទទួលស្គាល់ថាត្រឹមត្រូវហើយ នោះអាណាប័កបេញអាណត្តិ និងធានាមួយ ដើម្បីជាតុណ្ហប្រយោជន៍ដល់រដ្ឋទេយ្យករ ។

ប្រាក់បុរេប្រទាន ត្រូវបានប្រមូលមកវិញដោយភតត្រាទឹកប្រាក់អាណត្តិនិយ័ត
កម្មនេះ ចុះខាងឥណទាននៃគណនីប្រាក់បញ្ញើរបស់រដ្ឋទេយ្យករ ក្នុងលេខនាមរបស់
គណនេយ្យករមុខការ ។

ជំពូកទី ៣

ប្រតិបត្តិការរតនៈវត្ថុ

ផ្នែកទី ១

គោលការណ៍ទូទៅ

មាត្រា ៦៨ : ដែលហៅថាប្រតិបត្តិការរតនៈវត្ថុ គឺរាល់ចលនាសាច់ប្រាក់ តម្លៃដែលអាច
កេណ្ឌប្រមូលបានគណនីនិក្ខត្តភ័ណ្ណ និង គណនីចរន្តហើយនិងប្រតិបត្តិការ
ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគណនីឥណទេយ្យ និងបំណុលរយៈពេលខ្លី ។

មាត្រា ៦៩ : ប្រតិបត្តិការរតនៈវត្ថុ ត្រូវបានពណ៌នាតាមប្រភេទទាំងស្រុង ដោយគ្មានការបំព្រួញ
ឡើយ ។ បន្ទុក និង ផលិតផលដែលបណ្តាលមកពីការអនុវត្តន៍កិច្ចប្រតិបត្តិការ
រតនៈវត្ថុត្រូវបានកំណត់ក្នុងគណនីថវិកា ។

មាត្រា ៧០ : ប៉ុស្តិ៍គណនេយ្យមួយមានបេឡាតែមួយគត់ ។

មាត្រា ៧១ : អង្គការសាធារណៈ ត្រូវដាក់ផ្ញើទុកមូលនិធិរបស់ខ្លួននៅធនាគារ រៀបរយតែ
មានការអនុញ្ញាត ពីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៧២ : មានតែគណនេយ្យករសាធារណៈទេ ដែលមានសម្បទាអោយរក្សាមូលនិធិ
របស់ធនាគារ ។

មាត្រា ៧៣ : អាណាប័ក និង ភ្នាក់ងាររដ្ឋផ្សេងៗ ដែលគ្មានលក្ខណៈសម្បត្តិជាគណនេយ្យករ
សាធារណៈ មិនអាចបើកគណនីក្នុងធនាគារ ឬ គ្រឹះស្ថានឥណទានសាធារណៈ ឬ
ឯកជនឡើយ ។

ក៏ប៉ុន្តែ អ្នកទទួលខុសត្រូវអង្គភាពគ្រប់គ្រងតំរោងដែលហិរញ្ញប្បទានដោយជំនួយ
ក្រៅប្រទេស អាចបើកគណនីនៅធនាគារបានសំរាប់តម្រូវការរបស់តំរោង
ក្នុងករណីណាដែលកិច្ចព្រមព្រៀង បានចុះហត្ថលេខាជាមួយអ្នកផ្តល់មូលនិធិ ។
ការបើកគណនីទាំងនេះ ត្រូវឆ្លងកាត់ការអនុញ្ញាត ជាមុនពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង
ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ផ្នែកទី ២

ប្រាក់ទំនេរ និង ចលនាទ្រព្យសម្បត្តិ

មាត្រា ៧៤ : ប្រាក់ទំនេររបស់គណនេយ្យករសាធារណៈនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវប្រើប្រាស់ក្រោម រូបភាពជា :

- សាច់ប្រាក់ក្នុងបេឡា
- និក្ខិត្តភ័ណ្ឌក្នុងគណនីចរន្តតែមួយ ដែលបើកនៅធនាគារជាតិកម្ពុជា ។

មាត្រា ៧៥ : ប្រាក់ទំនេររបស់គណនេយ្យករនៃរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ (ធនាគារ-គយ) របស់ រដ្ឋទេយ្យចំណូល និង រដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្រោមរូបភាពជា :

- សាច់ប្រាក់ក្នុងបេឡា
- និក្ខិត្តភ័ណ្ឌក្នុងគណនី ដែលបើកក្នុងលេខនៃគណនេយ្យករផ្ទះរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៧៦ : រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំណត់វិធានទាំងឡាយ ដើម្បីធានា ដល់ការកំរិតចំនួន សាច់ប្រាក់ដែលគណនេយ្យករ និង រដ្ឋទេយ្យករត្រូវទុក ។

មាត្រា ៧៧ : គណនេយ្យករសាធារណៈរបស់រដ្ឋ មិនអាចបើកគណនីនៅធនាគារ ឬ គ្រឹះស្ថាន ឯកជន ដែលមានលក្ខណៈឯកជនបានទេ រឿងលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋ មន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៧៨ : ធនាគារជាតិកម្ពុជា ជាអ្នកទទួលរក្សាទុកផ្តាច់មុខនូវមូលនិធិទាំងឡាយ ដែលកាន់កាប់ដោយ គណនេយ្យកររដ្ឋរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៧៩ : បុរេប្រទានដែលធនាគារជាតិកម្ពុជា យល់ព្រមទទួលយកដោយ ក្នុងកំរិត និង លក្ខខណ្ឌ ដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំធនាគារ និង ការយល់ព្រមហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងគណនីតែមួយរបស់រដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងលេខនៃគណនេយ្យករផ្ទះរបស់គណនេយ្យករសាធារណៈនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៨០ : ក្រៅពីចលនាសាច់ប្រាក់ដែលចាំបាច់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ ឬ ការបង់បញ្ញើបេឡា របស់គណនេយ្យករ រាល់ការទូទាត់ដាច់គណនេយ្យករសាធារណៈ ត្រូវធ្វើដោយ ការបង្វែរគណនី ។

ផ្នែកទី ៣

និក្ខិត្តករ

មាត្រា ៨១ : ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និង បទបញ្ជាទាំងឡាយ ឬ ដោយអំណាចនៃអនុសញ្ញា និក្ខិត្តកររបស់រតនាគារជាអង្គការ និង ឯកជននានា ដែលធ្វើទុកមូលនិធិនៃរតនាគារក្នុងនាមជាកាតព្វកិច្ច ឬ ដោយឥតបង្ខំ ឬ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយធ្វើប្រតិបត្តិការចំណូល និង ចំណាយ តាមរយៈ គណនេយ្យកររបស់រតនាគារ ។ រៀបរយនៃតែមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ និក្ខិត្តករ ម្នាក់អាចបើកគណនីតែមួយគត់នៅរតនាគារ ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំណត់លក្ខខណ្ឌនៃការបង់ និង ការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណនី ទាំងឡាយ ដែលបានបើកក្នុងនាមនិក្ខិត្តករ ព្រមទាំងអត្រា និង បែបបទជំរះបញ្ជីនូវការដែលអាចផ្តល់ដោយនិក្ខិត្តករទាំងនោះ ។

មាត្រា ៨២ : គណនេយ្យកររដ្ឋអាចធ្វើប្រតិបត្តិការចំណូល និង ចំណាយទាំងឡាយជាប្រយោជន៍ដល់និក្ខិត្តករ នៃរតនាគារក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៨៣ : រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អាចផ្តល់នីតិសម្បទា ដល់គណនេយ្យករ នៃរតនាគារអោយ រាប់រងផ្នែកទទួលទុកមូលនិធិឯកជន ។

មាត្រា ៨៤ : គណនីដែលបើកនៅរតនាគារក្នុងនាមនិក្ខិត្តករ មិនត្រូវមានវិញ្ញន័យ (ដក ឬ តាយលុយលើស ចំនួនដែលមានទេ) ។

ផ្នែកទី ៤

ការខ្ចី និង សង្ខេប

មាត្រា ៨៥ : គ្មានបំណុលរបស់រដ្ឋណាមួយអាចកើតមានក្រោមរូបភាពរោះឡាយ មូលប័ត្ររយៈពេលវែង រយៈពេលមធ្យម និង រយៈពេលខ្លី ជាឥណទាននៃអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬ ជាការសន្យាផ្សេងៗទៀតដែលអាច សងតាមដំណាក់កាល ឬ សងតាមឆ្នាំដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឡើយ ។ ច្បាប់មួយនឹងកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌនៃប្រតិបត្តិការនេះ ។

ជំពូកទី ៥

កិច្ចប្រតិបត្តិការទាំងឡាយ

មាត្រា ៨៦ : ប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដែលមិនបានកំណត់ក្នុងជំពូកទី ១ ដល់ ៤ ខាងលើគឺជា ប្រតិបត្តិការពាក់ ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ តម្លៃដែលត្រូវបោះផ្សាយព្រមទាំងវត្ថុ និងតម្លៃដែលជាប់រាល់តតិយជន។
បែបបទនៃការទទួលបន្ទុកនៃការប្រើប្រាស់ និង នៃការរក្សាទុកទ្រព្យសម្បត្តិ រដ្ឋ និង តម្លៃត្រូវ បានកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៦

យុត្តិកម្មនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ

មាត្រា ៨៧ : ប្រតិបត្តិដែលបានចែងក្នុងជំពូកមុនៗ ត្រូវមានលិខិតយុត្តិការជាសំអាង ។

មាត្រា ៨៨ : លិខិតយុត្តិការនៃប្រតិបត្តិការទាំងឡាយត្រូវបានបង្ហាញដល់អង្គការរដ្ឋាភិបាល របស់ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ តាមការសុំរបស់អង្គការនោះ ។ លិខិតយុត្តិការមិនអាចត្រូវកំទេច ចោលមុនការវិនិច្ឆ័យគណនី ឬ មុនការបញ្ចប់ រយៈពេលអាជ្ញាយុកាលនៃការអនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិទេ ។

មាត្រា ៨៩ : យុត្តិកម្មនៃចំណូលដែលទាក់ទងដល់ថវិកាទូទៅ និង គណនីពិសេស ត្រូវបង្កើតឡើងដោយ :

- សេចក្តីចម្លងបញ្ជាក់របស់ដីកាចំណូល
- តារាងផលដែលប្រមូលបាន និង ឥណទេយ្យដែលពិនិត្យទាន់ប្រមូលបាន ។
- សំរេងសាលក្រមនៃការវិនិច្ឆ័យ និង កំណត់ហេតុ ។

មាត្រា ៩០ : យុត្តិកម្មនៃចំណាយដែលទាក់ទងដល់ថវិកាទូទៅ និង គណនីពិសេសត្រូវ បង្កើតឡើងដោយ :

- អាណត្តិបើកប្រាក់ លិខិតបញ្ជាក់ការពិតខ្លះសេវាដែលធ្វើហើយ និង សិទ្ធិរបស់ឥណទាយក និងជាយថាហេតុបញ្ជាទាមទាររបស់អាណាប័ក ។
- ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីលក្ខណៈរបស់ឥណទាយក និង សិទ្ធិអោយរួច បំណុល ព្រមទាំងលិខិតទទួលបញ្ជាក់របស់ឥណទាយក ឬ ទិទ្ធសបញ្ជាក់ ការសងប្រាក់ ។

មាត្រា ៩១ : យុត្តិកម្មប្រតិបត្តិការគន្លឹះត្រូវបង្កើតឡើងដោយ

- គោលអធិប្បាយអំពីសមតុល្យ
- មូលប្បទានបំព្រ បញ្ជាចំណាយ ឬ បង្កែរដែលម្ចាស់គណនីនិក្ខិតកំណត់ប្រគល់ដោយ ។

មាត្រា ៩២ : យុត្តិកម្មដែលមានចែងក្នុងមាត្រាទាំងឡាយខាងលើ ជាកម្មវត្ថុនៃមាតិកាទូទៅមួយ ដែលរៀបចំឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

លើកលែងតែប្រតិបត្តិការនេះមិនបានគ្រោងទុកក្នុងមាតិកា ទោះជាយ៉ាងណាក៏ ដោយ យុត្តិកម្មដែល បង្ហាញត្រូវពិនិត្យកត់ត្រានូវភាពត្រឹមត្រូវនៃបំណុល និងការទូទាត់ ។

មាត្រា ៩៣ : ក្នុងករណីមានការចាត់បង់ បំណុល ឬ ល្មើសនៃយុត្តិកម្មដែលបានប្រគល់រួចហើយដោយគណនេយ្យករ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុអាចអនុញ្ញាតដោយគណនេយ្យករនោះ ផ្តល់យុត្តិកម្មជំនួស ។

ភាគទី IV

គណនេយ្យ

មាត្រា ៩៤ : គណនេយ្យរដ្ឋមានកម្មវត្ថុធ្វើការពិពណ៌នា និង ត្រួតពិនិត្យនូវប្រតិបត្តិការទាំងឡាយ ព្រមទាំងផ្តល់ព័ត៌មានរបស់អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យ និង គ្រប់គ្រង ។

ដើម្បីសំរេចបញ្ហានេះ គណនេយ្យត្រូវរៀបចំឡើងដើម្បីមាន :

- យល់ដឹង និង ត្រួតពិនិត្យ ប្រតិបត្តិការថវិកា និង ប្រតិបត្តិការគន្លឹះត្រូវ
- កំណត់លទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ
- បញ្ចូលកិច្ចប្រតិបត្តិការ ក្នុងគណនេយ្យសេដ្ឋកិច្ចជាតិ
- បង្កើតស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបង្ហាញស្របតាមបទដ្ឋាន « ច្បាប់ » អន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៩៥ : ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃបទបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រាទាំងឡាយខាងក្រោម ការកំណត់វិធានទូទៅ នៃគណនេយ្យជាបន្តករបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៩៦ : គណនេយ្យរដ្ឋមាន :

- គណនេយ្យទូទៅ
- គណនេយ្យបំព្រញ នៃរដ្ឋទេយ្យចំណូល និង បុរេប្រទាន

- គណនេយ្យពិសេស នៃរូបធាតុ តម្លៃ និង មូលបត្រ រូបិយវត្ថុបរទេស ព្រមទាំងគំរូលិខិតបំណុល តែមប្រើ និង លក់បត្រទុកសំរាប់បោះផ្សាយ និង លក់ ។

ម្យ៉ាងទៀត គេអាចរៀបចំគណនេយ្យវិភាគមួយ ឬ ច្រើនក្នុងផ្នែកខ្លះ ដោយ ប្រកាសរួមរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៩៧ : គណនេយ្យរដ្ឋ ត្រូវកាន់រូបិយវត្ថុជាតិ

ប្រតិបត្តិការប្តូរប្រាក់ដែលជាប្រតិបត្តិការថវិកា ឬ រតនៈវត្ថុ ដោយរូបិយវត្ថុ បរទេសជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់ធនាគារជាតិកម្ពុជា ។ បដិភាគប្រាក់រៀល នៃប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ត្រូវបានកត់ត្រាខាងឥណទាន ឬ ខាងឥណពន្ធដោយ ធនាគារចូលគណនីចរន្តរបស់ធនាគារ ។ រូបិយវត្ថុបរទេសដែលរដ្ឋចាត់ លាតាសាយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចំណូលបានពីការបង់ពន្ធ សិទ្ធិអាករ និង ផលិតផលផ្សេងៗ ត្រូវបានប្រគល់អោយគណនេយ្យករធនាគារដើម្បីបង់ចូល ធនាគារជាតិកម្ពុជា ហើយប្តូរជាប្រាក់រៀលមុននឹងកត់ត្រាចូលគណនីចំណូល ថវិកាទាំងឡាយដែលត្រូវគ្នា ។

ជំពូកទី ១

គណនេយ្យទូទៅ

មាត្រា ៩៨ : គណនេយ្យទូទៅរបស់រដ្ឋបង្ហាញ

- ប្រតិបត្តិការ ថវិកា
- ប្រតិបត្តិការ រតនៈវត្ថុ
- ប្រតិបត្តិការ ធ្វើជាមួយតតិយជន

គណនេយ្យទូទៅ បញ្ចេញអោយឃើញនូវលទ្ធផលនាដំណាច់ឆ្នាំ ។

គណនេយ្យទូទៅ ត្រូវបានកាន់តាមវិធីទ្វេភាគ ។

មាត្រា ៩៩ : គណនេយ្យទូទៅរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានកាន់អនុលោមតាមប្លង់គណនេយ្យមួយ ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋ មន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាតិកាគណនី ដែលបើកក្នុងគណនេយ្យទូទៅកំណត់បែបបទនៃការប្រតិបត្តិទៅ នៃគណនីទាំង ឡាយ ។

មាតិកាទាំងនេះត្រូវ រៀបចំឡើងតាមលំនាំបូកគណនេយ្យទូទៅ ។

មាត្រា ១០០ : ក្នុងលក្ខខណ្ឌ និង ព្រំដែននៃមុខការរបស់គណនេយ្យករនីមួយៗ គណនេយ្យ ទូទៅរបស់រដ្ឋត្រូវ បានកាន់ដោយគណនេយ្យករផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង ដោយគណនេយ្យករ នៃរដ្ឋបាល ហិរញ្ញវត្ថុ ។

គណនេយ្យនេះ ត្រូវបានប្រមូលផ្តុំដោយគណនេយ្យករកណ្តាលនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ។
គណនេយ្យនេះ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយរាល់ខែ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ២

គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យ

មាត្រា ១០១ : រដ្ឋទេយ្យករ មានកាតព្វកិច្ចកាន់គណនេយ្យដែលទម្រង់គណនេយ្យនេះត្រូវ បានកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ដោយមានការយល់ ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

គណនេយ្យនេះ ត្រូវបង្ហាញអោយឃើញគ្រប់ពេលនូវ :

ស្ថានភាពប្រាក់ក្នុងបេឡា ចំពោះរដ្ឋទេយ្យចំណូល

- ស្ថានភាពបុរេប្រទានបានទទួល ចំពោះរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ។

ជំពូកទី ៣

គណនេយ្យពិសេស

មាត្រា ១០២ : គណនេយ្យពិសេសនៃរូបធាតុ តម្លៃ និង មូលប័ត្រ មានកម្មវត្ថុពិពណ៌នាចំនួន ដែលមានស្រាប់ និង ចលនាដែលទាក់ទងនឹង :

- សវិភាគ និង ទ្រព្យសង្ខារិម
- មូលប័ត្រមានចុះឈ្មោះ គ្មានឈ្មោះ និង តាមបញ្ជា រូបិយវត្ថុបរទេស និង តម្លៃផ្សេងៗរបស់ រដ្ឋ ឬ ដែលត្រូវប្រគល់ធ្វើទុកនឹងរដ្ឋ ។
- រូបិយវត្ថុបរទេស ក្នុងករណីដែលបានចែងក្នុងវត្ថុទីបី នៃមាត្រា ៩៧ ខាងលើ
- តំរូវលិខិត , មូលប័ត្រ , ប័ណ្ណ , តែមប្រើ និង លក់ប្រាក់សរុបបោះ ផ្សាយ និង លក់ ។

វិធានគណនេយ្យ ត្រូវបានកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១០៣ : គណនេយ្យពិសេស ត្រូវបានកាន់ដោយគណនេយ្យរដ្ឋ ឬ ដោយរដ្ឋទេយ្យករ ឬ អ្នកកាន់កាប់ដោយឡែក ។

មាត្រា ១០៤ : គណនេយ្យកររដ្ឋទទួលបន្ទុកកាន់គណនេយ្យពិសេស ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹង គណនីគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួននូវគណនីគ្រប់គ្រង « រូបធាតុ , តម្លៃ , និង មូលបត្រ » ដែលរៀបចំក្នុងលក្ខខណ្ឌ កំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៤

ការប្រឆាំងនឹងការចាត់ចែងគណនេយ្យ

មាត្រា ១០៥ : គណនេយ្យ ត្រូវបានកាន់តាមឆ្នាំ ។ គណនេយ្យនៃឆ្នាំនីមួយៗមាន :

- ប្រតិបត្តិការថវិកាទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ ជាមួយថវិកានៃឆ្នាំដែលអនុវត្ត ។
- ប្រតិបត្តិការតន្ត្រីទាំងអស់ និង ប្រតិបត្តិការដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ ខាងលើ ដែលបាន ធ្វើក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ព្រមទាំងប្រតិបត្តិការនិយ័តកម្ម ។

មាត្រា ១០៦ : ចំណូលត្រូវបានគិតចូលក្នុងថវិកានៃឆ្នាំ ដែលក្នុងអំឡុងនោះ ចំណូលទាំង នេះត្រូវបានប្រមូល ដោយគណនេយ្យសាធារណៈ ។

មាត្រា ១០៧ : ចំណាយត្រូវបានគិតចូលក្នុងថវិកានៃឆ្នាំ ដែលក្នុងអំឡុងនោះ អាណត្តិសង ឡាយត្រូវបានចុះ ឧត្តការដោយគណនេយ្យសម្រេចការ ។

មាត្រា ១០៨ : ទិដ្ឋភាពចុះកិច្ចសន្យានៃចំណាយជាប្រក្រតី ក្រៅពីចំណាយបុគ្គលិក មិនអាច ធ្វើអន្តរាគមន៍ក្រោម ថ្ងៃទី ១០ វិច្ឆិកា នៃឆ្នាំនីមួយៗបានទេ រៀបរយតែមាន ភាពប្រញាប់ ។

មាត្រា ១០៩ : ការសន្យាដែលអាណត្តិហើកប្រាក់មិនបានប្រតិបត្តិការនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ត្រូវ បានកត់ត្រាជាបន្តចូលក្នុងឥណទាននៃថវិកានៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។

មាត្រា ១១០ : ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ធ្នូ នៃឆ្នាំនីមួយៗនិងក្នុងកិច្ចមួយភាគដប់ពីរ នៃឥណទាន ប្រចាំឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្ត ការសន្យាចំណាយជាប្រក្រតី អាចធ្វើបានក្នុងករណីមាន ភាពប្រញាប់លើឥណទាននៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ការសន្យានេះចែងថា ការប្រតិបត្តិនៃ សេវាមិនអាចធ្វើអន្តរាគមន៍បានមុនថ្ងៃទី ០១ មករា ទេ ។

មាត្រា ១១១ : រហូតដល់ថ្ងៃ ២៨ ខែ កុម្ភៈ ប្រតិបត្តិការនិយ័តកម្ម ត្រូវបានពិនិត្យកត់ត្រា ជាលេខតាមនៃមេនៅ ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ។ ប្រតិបត្តិការនិយ័តកម្មទាក់ទងដល់ :

- ការកត់ត្រាជាស្ថាពរនៃចំណូល ឬ នៃចំណាយ ដែលបានពិនិត្យកត់ត្រាជាលេខនាថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ជាអាទិ៍ចូលគណនីកត់ត្រាបណ្តោះអាសន្ន ។
- អាណត្តិនិយតកម្ម ដែលទាក់ទងដល់ចំណាយដែលបានទូទាត់ដោយរដ្ឋទេយ្យករបុរេប្រទាន មុនថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ។
- ការកែប្រែលេខនាខុស ។
- ប្រតិបត្តិការប្រមូលកិច្ចការគណនេយ្យនៃអង្គការរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនេយ្យរងនៃរតនា ការខេត្ត-ក្រុង ។

ជំពូកទី ៥

លទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ និង គណនីប្រចាំឆ្នាំ

មាត្រា ១១២ : គណនីលទ្ធផលពិពណ៌នាអំពីសំណុំល្បឿន និង ឱនភាពដែលអង្គសំរេចបានក្នុងអំឡុងការគ្រប់គ្រងនីមួយៗ ។ ដោយហេតុនេះត្រូវកត់ត្រាចូលគណនីលទ្ធផលពី សមតុល្យនៃចំណូល និង ចំណាយថវិកាទូទៅ និង ល្បឿន ឬ ឱនភាពដែល ពិនិត្យឃើញអនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ប្រព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ ទងដល់ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការប្រតិបត្តិគណនីពិសេសទាំងឡាយរបស់រតនាគារ និង ប្រតិបត្តិការរតនវត្ថុ ។

មាត្រា ១១៣ : គណនីទាំងឡាយរបស់រដ្ឋត្រូវបាន (រៀបចំ) ធ្វើឡើងរាល់ឆ្នាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គណនីទូទៅនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុមាន ៖

- តុល្យភាពទូទៅ នៃគណនីដែលបានសំរេចគណនីរបស់គណនេយ្យករសាធារណៈ
- អត្ថាធិប្បាយអំពីចំណូលថវិកា
- អត្ថាធិប្បាយអំពី ចំណាយថវិកាដែលបង្ហាញសំរាប់ក្រសួងនីមួយៗនូវចំនួនទឹកប្រាក់ ចំណាយតាមជំពូកដែលបញ្ជាក់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ

-អគ្គាធិប្បាយអំពី ប្រតិបត្តិការដែលបានពិនិត្យឃើញក្នុងគណនី
ពិសេសរបស់រតនាគារ

-អគ្គាធិប្បាយពីគណនីលទ្ធផល

មាត្រា ១១៤ : រាល់ឆ្នាំរដ្ឋមន្ត្រីនីមួយៗធ្វើរបាយការណ៍គ្រប់គ្រង និង បញ្ជាក់សិទ្ធិសភាដែល
មានរវាងលេខនរបស់សម្រែកស្រួង និង អគ្គាធិប្បាយអំពីចំណាយរបស់ក្រសួង
នោះ ដែលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានធ្វើជូន ។

មាត្រា ១១៥ : គណនីគ្រប់គ្រងរបស់គណនេយ្យរដ្ឋ ត្រូវបានធ្វើជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច
និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែល ដាក់អោយអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ពិនិត្យមុនថ្ងៃទី ៣០ ខែ
មិថុនា នៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។

មាត្រា ១១៦ : សភាជាតិអនុម័តគណនីទាំងនោះ ហើយទូទាត់ថវិការដ្ឋជាស្ថាពរ ។
សេចក្តីប្រាងច្បាប់ស្តីពីការទូទាត់ថវិការដ្ឋ ត្រូវបានដាក់ជូនសភា ជាតិមុន
ដំណាច់ឆ្នាំ ។ សេចក្តីប្រាងច្បាប់នេះផ្អែកលើគណនីទូទៅនៃការគ្រប់
គ្រងរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ និង លើរបាយការណ៍គ្រប់ គ្រងទាំងឡាយដែលរៀបចំ
ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងនានា និង លើសេចក្តីប្រកាសទូទៅ អំពីសិទ្ធិសភាដែល
មានចែងក្នុងមាត្រា ១២២ ។

ភាគ V

ការត្រួតពិនិត្យ

ជំពូកទី ១

ការត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងរបស់អាណាប័ក

មាត្រា ១១៧ : ការត្រួតពិនិត្យលើការគ្រប់គ្រងរបស់អាណាប័ក ត្រូវបានធានាដោយរដ្ឋសភា
អង្គការ និង គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យដែលមានសមាសភាព និង ដោយរដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១១៨ : រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យដែលបានគ្រោងទុក
ក្នុងមាត្រាមុនតាម រយៈអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ និង អ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១១៩ : រដ្ឋមន្ត្រីទាំងឡាយធ្វើការត្រួតពិនិត្យកិច្ចប្រតិបត្តិទាំងឡាយរបស់អាណាប័ក ក្រោមឱវាទ ដោយពិធី ត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈក្រុមត្រួតពិនិត្យ ។

មាត្រា ១២០ : គណនេយ្យកររដ្ឋធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការរបស់អាណាប័ក ដូចមាន ចែងក្នុងមាត្រា ១៣ ខាងលើ ។

ជំពូកទី ២

ការត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងរបស់គណនេយ្យករ

មាត្រា ១២១ : ការត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងរបស់គណនេយ្យករ ត្រូវបានធានាក្រោមអំណាច របស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដោយធានាគ្រប់គ្រងលើរបស់ គណនេយ្យករ និង ដោយអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ។

ភាគ VI

អន្តរបញ្ញត្តិ និង អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ១២២ : គោលការណ៍ចម្បងទាំងឡាយស្តីពីកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ និង គណនេយ្យ ដែលជាលទ្ធផល នៃការប្រតិបត្តិការរដ្ឋអាចអនុវត្តក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការ សមូហភាពមូលដ្ឋាន និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈទាំងឡាយចំពោះការប្រតិបត្តិ ថវិការបស់ខ្លួន ។

លក្ខណៈនៃគោលការណ៍ចម្បងក្នុងន័យវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើនេះ គឺគោលការណ៍ ទាំងឡាយដែល បានចែងក្នុងមាត្រា ៣,៤ ពី ៨ ទៅ ១៧, ពី ២៣ ទៅ ៣១, ពី ៤៥ ទៅ ៤៨, ៥១, ៥៣ ពី ៥៧ ទៅ ៥៩, ៦២, ៦៣, ពី ៦៨ ទៅ ៧១, ពី ៨៦ ទៅ ៨៨, ពី ៩៤ ទៅ ៩៩, ១០៥, ១១៨, និង ១២១ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ១២៣ : នីតិវិធីទាក់ទងដល់ប្រតិបត្តិការចំណាយថវិកាដែលបង្កើតដោយអនុក្រឹត្យ នេះនឹងចូលជាធរមានជាដំបូង ។

ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងកំណត់ចំពោះក្រសួង ខេត្ត ឬ ក្រុង នីមួយៗនូវកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃបទបញ្ញត្តិ ។

មាត្រា ១២៤ : រាល់បទបញ្ញត្តិដែលផ្ទុយនឹងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១២៥ : សហរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន អភិបាលគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង និង គ្រប់អាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កតាមការ ប្រទានសិទ្ធិ ត្រូវទទួលអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចេញព្រះហស្តលេខា និង ចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២

ព្រះហស្តលេខានិងត្រា

ហត្ថលេខានិងត្រា

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហ៊ុន សែន

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៥

អនុក្រឹត្យលេខ ៨៣ អ.ន. ប្រ.បក

ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យសម្រេចព្រះ **ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន** ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះបាទសម្តេចព្រះ **ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន** ព្រះមហាក្សត្រ នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា
- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើដោយព្រះរាជក្រម ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤